

OTSUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/263,

15. jaanuar 2020,

aktsiisikauba liikumise ja jälgimise arvutistamise kohta

(uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 114 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 1152/2003/EÜ ⁽³⁾ on vaja teha mitmeid muudatusi. Selguse huvides tuleks kõnealune otsus uuesti sõnastada.
- (2) Nõukogu direktiivis (EL) 2020/262 ⁽⁴⁾ nähakse ette, et aktsiisi peatamise korra alusel liikmesriikide territooriumide vahel liikuv kaup on varustatud kaubasaatja täidetud dokumendiga.
- (3) Komisjoni määruses (EÜ) nr 684/2009 ⁽⁵⁾ sätestatakse direktiivis (EL) 2020/262 osutatud saatedokumendi struktuur ja sisu ning selle kasutamise kord.
- (4) Selleks et parandada kontrolli ja lihtsustada aktsiisikaupade liikumist liidu piires, loodi otsusega nr 1152/2003/EÜ arvutipõhine süsteem.
- (5) Aktsiisikauba liikumise jälgimiseks on vaja arvutipõhist süsteemi edasi käigus hoida ja arendada, et liikmesriigid saaksid reaajas teavet kauba sellise liikumise kohta ja teha nõutavaid käsitsi ja automaatseid kontrollimisi, sealhulgas aktsiisikauba liikumise ajal tehtav kontroll direktiivi (EL) 2020/262 IV ja V peatüki ning nõukogu määruse (EL) nr 389/2012 ⁽⁶⁾ IV peatüki tähenduses.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 108.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 19. detsembri 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 2003. aasta otsus nr 1152/2003/EÜ aktsiisiga maksustatava kauba liikumise ja jälgimise arvutistamise kohta (ELT L 162, 1.7.2003, lk 5).

⁽⁴⁾ Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 4).

⁽⁵⁾ Komisjoni 24. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 684/2009, millega rakendatakse nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ seoses aktsiisi peatamise korra alusel toimuva aktsiisikaupade liikumise arvutipõhiste menetlustega (ELT L 197, 29.7.2009, lk 24).

⁽⁶⁾ Nõukogu 2. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 389/2012, milles käsitletakse halduskoostööd aktsiisimaksude valdkonnas ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2073/2004 (ELT L 121, 8.5.2012, lk 1).

- (6) Arvutipõhise süsteemi muutmine, laiendamine ja käitamine peaks võimaldama aktsiisikauba liidusisest liikumist aktsiisi peatamise korra alusel ja sellise aktsiisikauba liikumist, mis on ühe liikmesriigi territooriumil tarbimiseks ringlusse lubatud ja mis veetakse teise liikmesriigi territooriumile kaubanduslikul eesmärgil kättetoimetamiseks.
- (7) Arvutipõhise süsteemi muutmise ja laiendamise eesmärk on edendada aktsiisikauba liikumise siseturu-aspekti. Aktsiisikauba liikumisega seotud maksualaseid aspekte tuleks käsitleda direktiivi (EL) 2020/262 või määrust (EL) nr 389/2012 muutes. Käesolev otsus ei kahjusta direktiivi (EL) 2020/262 või määruse (EL) nr 389/2012 tulevase muutmise õiguslikke aluseid.
- (8) Vaja on eristada arvutipõhise süsteemi liiduomaseid ja riiklikke komponente ning samuti määratleda komisjoni ja liikmesriikide vastavad kohustused seoses süsteemi arendamise ja kasutuselevõtmisega. Selles kontekstis on komisjonil, keda abistab vastav komitee, oluline roll süsteemi kooskõlastamisel, organiseerimisel ja juhtimisel.
- (9) Selleks et tagada arvutipõhise süsteemi muutmise, laiendamise ja käitamise tarbeks vajalike meetmete rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Nimetatud volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 (7).
- (10) Tuleks ette näha kord aktsiisikauba jälgimise arvutipõhise süsteemi rakendamise hindamiseks.
- (11) Enne arvutipõhise süsteemi uue laienduse käivitamist uurib komisjon tekkinud probleeme silmas pidades koostöös liikmesriikidega ja arvesse võttes asjaomaste kaubandussektorite seisukohti, kas olemasolevad paberipõhised süsteemid on veel sobivad.
- (12) Arvutipõhise süsteemi kulud peaksid olema jagatud liidu ja liikmesriikide vahel.
- (13) Arvutipõhise süsteemi ulatuse ja keerukuse tõttu on vaja, et nii liit kui ka liikmesriigid eraldaksid süsteemi arendamiseks ja kasutuselevõtmiseks vajalikke inimressursse ja rahalisi vahendeid. Riiklikke komponente arendades peaksid liikmesriigid kohaldama e-halduses kehtivaid põhimõtteid ning kohtlema ettevõtjaid samal viisil nagu muudes valdkondades, kus arvutipõhine süsteem on kasutusele võetud. Eelkõige peaksid liikmesriigid võimaldama selles sektoris tegutsevatel ettevõtjatel, eriti väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel, kasutada riiklikke komponente võimalikult soodsa hinnaga ning edendada kõiki abinõusid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõime säilitamiseks.
- (14) Kuna käesoleva otsuse eesmärki luua alus aktsiisi käsitlevates liidu õigusaktides sätestatud protsesside edasiseks automatiseerimiseks ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Käesoleva otsusega nähakse ette direktiivi (EL) 2020/262 artikli 1 lõikes 1 osutatud aktsiisikauba liikumise ja jälgimise arvutipõhise süsteemi muutmise, laiendamise ja käitamise kord.

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

2. Arvutipõhise süsteemi eesmärk on:

- a) võimaldada direktiivis (EL) 2020/262 ja määruses (EL) nr 389/2012 sätestatud haldusdokumentide elektroonilist edastamist ning kontrolli parandamist;
- b) parandada siseturu toimimist, lihtsustades aktsiisikauba liidusisest liikumist ja andes liikmesriikidele võimaluse jälgida kaubavooge reaajas ning teha vajaduse korral nõutavat kontrolli.

Artikkel 2

Arvutipõhise süsteemi laiendamise alustamisega seotud tegevused algavad hiljemalt 10. veebruaril 2021.

Artikkel 3

1. Arvutipõhine süsteem koosneb liiduomastest ja riiklikest komponentidest.

2. Komisjon tagab, et töös arvutipõhise süsteemi liiduomaste komponentidega püütakse kõigiti võimalikult palju taaskasutada olemasolevaid süsteeme ning tagada arvutipõhise süsteemi kokkusobivus komisjoni ja liikmesriikide muude asjaomaste arvutipõhiste süsteemidega, eesmärgiga luua integreeritud arvutipõhiste süsteemide kogum, et jälgida nii aktsiisikauba liidusisest liikumist kui ka aktsiisimaksu ja muude maksudega maksustatava kauba liikumist nende veol kolmandatest riikidest või kolmandatesse riikidesse.

3. Arvutipõhise süsteemi liiduomased komponendid on üldised spetsifikatsioonid, tehnilised tooted, ühise teabevõrgu/ühise süsteemiliidese teenused ning kõikide liikmesriikide poolt kasutatavad kooskõlastusteenused, välja arvatud nende teenuste variandid või erijooned, mis on välja töötatud vastavalt riiklikele vajadustele.

4. Arvutipõhise süsteemi riiklikud komponendid on riiklikud spetsifikatsioonid, arvutipõhisesse süsteemi kuuluvad riiklikud andmebaasid, võrguühendus liiduomaste ja riiklike komponentide vahel ning mis tahes tarkvara või seadmed, mida liikmesriik peab vajalikuks, et tagada arvutipõhise süsteemi täielik kasutamine oma halduskorralduses.

Artikkel 4

1. Komisjon kooskõlastab arvutipõhise süsteemi liiduomaste ja riiklike komponentide muutmise, laiendamise ja käitamise, eelkõige seoses järgmisega:

- a) arvutipõhise süsteemi sidususe ja üldise koostalitusvõime tagamiseks vajalik infrastruktuur ja vahendid;
- b) võimalikult kõrgetasemelise turbepoliitika arendamine, et vältida volitamata juurdepääsu andmetele ning tagada arvutipõhise süsteemi terviklikkus;
- c) andmete kasutamise vahendid pettusevastases võitluses.

2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks sõlmib komisjon vajalikud lepingud, et muuta ja laiendada arvutipõhise süsteemi liiduomaseid komponente, ning koostab artikli 7 lõikes 1 osutatud komitee raames liikmesriikidega koostööd tehes üldplaani ja halduskavad, mis on vajalikud arvutipõhise süsteemi muutmiseks, laiendamiseks ja käitamiseks.

Üldplaanis ja halduskavades määratletakse esmased ja pidevad ülesanded, mida komisjonil ja liikmesriikidel tuleb täita. Halduskavades määratakse tähtajad kõigi üldplaanis määratletud projektide elluviimisel nõutavate ülesannete täitmiseks.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid täidavad artikli 4 lõikes 2 osutatud halduskavades määratletud tähtaegadeks neile antud esmased ja pidevad ülesanded.

Nad teatavad komisjonile iga ülesande tulemustest ja täitmise ajast. Komisjon teatab sellest omakorda artikli 7 lõikes 1 nimetatud komiteele.

2. Liikmesriigid ei või seoses arvutipõhise süsteemi muutmise, laiendamise või käitamisega teha midagi, mis võiks mõjutada selle sidusust, üldist koostalitusvõimet või selle üldist tööd.

Kõik meetmed, mida liikmesriik soovib võtta, mis võivad mõjutada arvutipõhise süsteemi sidusust, üldist koostalitusvõimet või selle üldist tööd, nõuavad komisjoni eelnevat luba.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile korrapäraselt kõigist meetmetest, mida nad on võtnud, et võimaldada oma asjaomastel ametitel süsteemi täielikult kasutada. Komisjon teatab sellest omakorda artikli 7 lõikes 1 nimetatud komiteele.

Artikkel 6

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega nähakse ette meetmed, mis on vajalikud arvutipõhise süsteemi muutmiseks, laiendamiseks ja käitamiseks ning on seotud artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõike 2 teises lõigus osutatud küsimustega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Need rakendusaktid ei mõjuta liidu õigusnorme, mis on seotud kaudsete maksude kehtestamisega või kontrollimisega või kaudse maksustamisega seotud koostöö ja vastastikuse haldusabiga.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab aktsiisikomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 8

1. Komisjon kontrollib, kas Euroopa Liidu üldeelarvest rahastatud meetmed viiakse ellu nõuetekohaselt ja kooskõlas käesoleva otsusega.

Komisjon jälgib korrapäraselt koostöös artikli 7 lõikes 1 osutatud komiteesse kuuluvate liikmesriikidega arvutipõhise süsteemi arendamise ja kasutuselevõtmise etappe, et kindlaks teha, kas seatud eesmärgid on saavutatud, ja anda suuniseid, kuidas arvutipõhise süsteemi rakendamisega seotud tegevuste tõhusust suurendada.

2. Hiljemalt 10. veebruariks 2025 ja seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule arvutipõhise süsteemi rakendamise ja käitamise aruande.

Selles aruandes sätestatakse muu hulgas meetodid ja kriteeriumid, mida kasutada arvutipõhise süsteemi toimimise edasisel hindamisel.

Artikkel 9

Komisjon hoiab liidu liikmestaatust taotlevaid riike kursis arvutipõhise süsteemi arendamise ja kasutuselevõtmisega ning riigid võivad soovi korral osaleda läbiviidavates testides.

Artikkel 10

1. Arvutipõhise süsteemi muutmise ja laiendamisega seotud kulud jaotatakse liidu ja liikmesriikide vahel lõigete 2 ja 3 kohaselt.

2. Liit katab arvutipõhise süsteemi liiduomaste komponentide arendamise, hankimise, paigaldamise ja hooldamisega seotud kulud ning komisjoni või komisjoni määratud allhankija rajatistesse paigaldatud liiduomaste komponentide jooksvad käitamiskulud.

3. Liikmesriigid katavad arvutipõhise süsteemi riiklike komponentide muutmise, laiendamise ja käitamisega seotud kulud ning liikmesriigi või liikmesriigi määratud allhankija rajatistesse paigaldatud liiduomaste komponentide jooksvad käitamiskulud.

Artikkel 11

1. Iga-aastased assigneeringud, sealhulgas assigneeringud, mis on eraldatud arvutipõhise süsteemi kasutamiseks ja käitamiseks pärast rakendustähtaega, kinnitab eelarvapädev institutsioon finantsperspektiivi piires, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruises (EL) nr 1286/2013 ⁽⁸⁾.

2. Liikmesriigid arvestavad ja teevad kättesaadavaks rahalised vahendid ja inimressursid, mis on vajalikud nende artiklis 5 kirjeldatud kohustuste täitmiseks. Komisjon ja liikmesriigid tagavad arvutipõhise süsteemi muutmiseks, laiendamiseks, käitamiseks ja edasiseks arendamiseks vajalikud rahalised vahendid, inim- ja tehnilised ressursid.

Artikkel 12

Otsus nr 1152/2003/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud otsusele käsitatakse viidetena käesolevale otsusele ja loetakse vastavalt lisa vastavustabelile.

Artikkel 13

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 14

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 15. jaanuar 2020

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
Eesistuja
N. BRNJAC

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1286/2013, millega luuakse tegevusprogramm Euroopa Liidu maksusüsteemide toimimise parandamiseks aastateks 2014–2020 („Fiscalis 2020“) ning tunnustatakse kehtetuks otsus nr 1482/2007/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 25).

LISA

VASTAVUSTABEL

Otsus nr 1152/2003/EÜ	Käesolev otsus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 esimene lõik	–
Artikli 2 teine lõik	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikli 7 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikli 7 lõige 2
Artikli 7 lõige 3	–
Artikli 8 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	–
Artikli 8 lõige 3	Artikli 8 lõige 2
Artikkel 9	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikli 11 lõike 1 esimene lõik	–
Artikli 11 lõike 1 teine lõik	Artikli 11 lõige 1
Artikli 11 lõige 2	Artikli 11 lõige 2
–	Artikkel 12
Artikkel 12	Artikkel 13
Artikkel 13	Artikkel 14
–	Lisa